

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

§. 9. De vrbibus Anseaticis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13167

quæ Diætas vocant, vnde multa existunt incommoda, occasione rei benè gerendæ euanescentibus. Legatur tractatus de constitutione Imperij Romano-Germanici per Iacobum Lampadium Iurifconsultum.

§. 9. De urbibus Anseaticis.

POST Hunnorum in Germaniam inundationes, & piratica Danorum, & Nortmannorum bella, aiunt vrbes maritimas conuenisse, & quæsisse modum, quo commercium tutum redderent. Itaque fœdus inter se inierunt, collatisque pecuniis etiam classes instruxerunt. Quare multa bella gesserunt, & Reges ad pacem compulerunt, interminatæ se iis adiungere qui honestas pacis conditiones admitterent. Porro de hoc fœdere quatuor excutenda sunt, de Nomine, de Prouinciis, de Emporiis, de Capite, & quasi Rectore.

Nondum constat vnde vrbes Anseaticæ NOMEN traxerint. Quidam à voce Teutonicâ *Anzée*, hoc est *mare* deducunt, quoniam vrbes ad mare sitæ sunt, aut ad maiora Flumina, ex quibus facilis ad mare patet aditus. Alij à nomine *Handt, Manus*, quia sibi manum vel suppetias offerebant. Alij à veteri voce Germanica *Hansa*, hoc est *assemblée*, citantque versionem noui Testamenti vbi Conuentus Phariseorum dicitur *Hansa*. Quidam denique nomen hoc deducunt à nomine Teutonico *Ansa*, hoc est *immunitas*, quia vrbes illæ multis priuilegiis gaudebant.

Porro in quatuor PROVINCIAS distinguebantur. Prima *Lubecensis*, & omnium caput, cui suberant vrbes 12. quinque *Vandalicæ*, septem *Pomeranicæ*. Secunda *Pruthenenensis*, seu *Gedanensis* de *Dantzic*, vbi vrbes 10. quinque in Prussia, quatuor in Liuoniâ. Tertia *Brunsvicensis*, cum urbibus vndecim. Quarta *Coloniensis*, vnde vrbes vna & triginta pendeant. Summa ergo urbium Anseaticarum erat 64. quæ tamen totidem fœderatas habebant.

EMPORIA quatuor constituta fuerant; *Novogordia* in Russia; *Londinum* in Angliâ, *Berge* in Noruegiâ, & *Brugæ* in Flandriâ; sed procedente tempore loca hæc immutata sunt; nam pro *Brugis Antuerpia*, mox *Amstelodamum*, substituta sunt. Ex *Novogordiâ Reueliam*, inde *Naruam* translatum est Moscouiticum Emporium.

CAPVT vrbium Anseaticarum diu nullum fuit, Aristocratico enim regimine administrabantur, tandem elegerunt Principem Teutonicum, & is honos primùm oblatu fuit Duci Prussiæ, quia eius intererat ne ferrum, & arma ad Moschouitas deferrentur; sed cùm Albertus Brandenburgicus se Regi Poloniæ submisisset, ei dignitas amota est. Prensaerunt illam Reges Daniæ & Sueciæ, sed reiecti sunt quia non erant Principes Imperij, nec Teutones. Exinde distrahi cœpere Angli, Flandri, Teutones, vnde vrbium illarum fama multùm imminuta est.

CAPVT II.

Diuisio Germania in circulos.

OLIM distincta fuit Germania in circulos sex, vt constat ex multis Imperatorum decretis; demùm anno 1512. à Maximiliano in publicis Comitibus decem sunt circuli constituti.

P R I - M V S FRAN- CONI- C V S	EPI- SGOPI	{	Herbipolitanus: <i>Vvurtzbourg.</i>
			Bambergensis: <i>Bamberg.</i>
			Eichstetensis: <i>Eichstet, ou Aigstet.</i>
	P R I N - C I P E S	{	Magister ordinis Teutonici: <i>Grand Maistre Teutonique.</i>
			Præpositus Eluangensis: <i>Preuost d'Eluang.</i>
			Marchio Brandenburgicus: <i>Marquis d'Onspach, &c.</i>
			Comes Hennebergensis: <i>Henneberg.</i>
	L A I C I	{	Comes Hoenloicus: <i>d'Hoenlo, ou Holach.</i>
			Comes Erbachius: <i>Erpach.</i>
			Comes Schuuartzenburgicus: <i>Schuuartzembourg.</i>
le Cercle de Fran- conie.	C I V I - T A T E S	{	Norimberga: <i>Noremberg.</i>
			Rotenburgum ad Tubarum: <i>Rotembourg sur le Tauber.</i>
	L I B E - R Æ	{	Vinshimium: <i>Vveinsheim.</i>
			Schuuinfurtum: <i>Schuuinfurt.</i>
			Vissenburgum: <i>Vissembourg au Palatinat de Baviere.</i>